

Brutal bygdehistoria i sommarnatten

Under elva kvällar i somras utspelades en sällsamt brutal, men kärleksfull historia, vid teaterplatsen i Österström. Ett drama med passion, längtan och bråd död. En berättelse om de händelser som föregick dråpet på postbudet från Västbyn, Erik Jonas Åkerberg, september 1888.

Liksom tidigare år var det Holms hembygdsförening, i samarbete med Teater Västernorrland, som stod bakom teaterproduktionen. En produktion som möjliggjordes tack vare sponsorer, ideellt arbete och studiecirkel för de medverkande. Många i ensemblen tog sina första steg på en teaterscen i samband med midsommardagens premiär.

Herre på täppan, anno 1888.

– Jag har aldrig varit med om någonting sånt här tidigare. Tyvärr är det väl tjugo år för sent, för det är hemskt roligt. Men hade du frågat vad jag hette på premiären hade jag inte kunnat svara, säger Arne Sjögren från Albacken, vid en liten pratstund inför ensemblens sjunde

framträdande, 4 juli 2001.

Men att skådespeleriets konstart skulle vara nyfunnen hos denne man var knappast någonting som publiken lade märke till när han efter femtio minuters väntan stegade in på scenen, i en kraftfull länsmans gestalt.

Postbudets sista sup.

Gestaltat av Tofte Abrahamsson.

– Man tror kanske att teater bara är det här att lära sig replikerna, men det är ju så mycket mer. Man ska tänka på hur man rör sig, hur man kommer in på scenen, på mimiken – egentligen handlar det mycket mer om kroppen än om rösten, konstaterar Arne Sjögren. Bland de mer rutinerade i amatörernas skara återfinns bland andra Catrin Staaf. Hon har medverkat i tidigare års uppsättningar (Kungen av Österström) och vid sidan om skådespeleri har hon varit en i styrgruppen, tillsammans med Göran Loviken, Berndt Westman, Allan Sundberg, Mikael Kyrk, manusförfattaren Lars Insulander och regissören Thomas Larsson.

– Vi har haft det här som en studiecirkel på cirka fyrtio timmar där vi har träffats och övat här i Österström. Vi har övat nu i sommar, men också tidigare när det var kallt, snöigt och slaskigt och vi stod här i skoteroveraller.

En stilla flirt mellan sömmerskan Maria Johansson, alias Gisela Nilsson, och förvaltare Edlund (Peter Gyllenkrok)

Regissören Thomas Larsson, utlånad från Teater Västernorrland, har lett repetitionerna Hans filosofi att låta alla prova olika rollgestaltningar verkar ha fallit väl ut.

– Jag tycker det är en fördel om man inte jobbar med rollbesättningen på en gång. De flesta har till exempel fått prova på att var länsman, sedan var det heller inte klart om vi skulle få låna Gisela (Nilsson) från Teater Västernorrland, så det var en liten brasklapp jag hade. Den roll hon spelar, Maria, är ju ganska stor. En roll som Gisela Andersson trivts med, men kanske har hon trivts än mer med samspelet i ensemblen och med sin roll som katalysator i egenskap av proffsskådespelare.

– Det har varit jätteroligt. Som proffs

försöker man ligga lite före, men ju mer de andra har lärt sig, ju mer har jag kunnat slappna av. Jag har också fått mycket tillbaka, det är fantastiskt att se hur alla har vuxit under den här tiden. Men teater har ingen gräddfil, man är lika beroende av alla för att det ska fungera. Den kväll som Lidens tidning ser Den hiskeliga historien om postrånet i Österström finns också dramats manusförfattare, Lars Insulander, på plats i publiken.

Drängslagsmål. Torparen Jonas Åkerberg, alias Marcus Ericsson, har sin förvirring retat Österströms drängar.

– Man märker att alla har tagit till sig det hela. Historien känns än mer trovärdig nu, än när jag såg den för sex föreställningar sedan. Men det är en riktigt bra historia, och riktigt bra historier växer ju inte på träan ute i bygderna.

En historia minst lika fascinerande som att bygdens folk gestaltar sin egen historia. Låt oss bara hoppas att spelplatsen i Österström inte står tom nästa år, utan att den återigen blir spelplats för en teaterpjäs som uppskattas av publiken. / *Bodil Resare*